

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра симуляційних медичних технологій

Силабус навчальної дисципліни
«Тактична медична допомога»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС Семестр: III 2 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять Кафедра симуляційних медичних технологій м. Одеса, пров. Валіховський, 3
Викладач(-і)	д.е.н., к.мед.н. Олександр РОГАЧЕВСЬКИЙ к.мед.н, доцент Михайло ПЕРВАК ас. Ольга ЄГОРЕНКО ас. Дмитро КАРАКОНСТАНТИН ас. В'ячеслав ОНИЩЕНКО ас. Геннадій ЧЕРЕМНИХ
Контактна інформація	Е-mail: simmedtech@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.30 кожного робочого дня

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber, WhatsApp, Telegram (через створені у Viber, WhatsApp, Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.

Мета дисципліни — формування та удосконалення у здобувачів вищої освіти здатності до організації заходів, що спрямовані на збереження життя людини та мінімізацію наслідків впливу пошкоджуючих факторів та надання екстреної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.

Завдання дисципліни:

1. Визначення основних принципів оцінки стану постраждалого в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.
2. Формування та удосконалення навичок організації заходів, що спрямовані на збереження життя людини та мінімізацію наслідків впливу пошкоджуючих факторів.
3. Формування та удосконалення навичок надання екстреної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.
4. Опанування знань про основні класи препаратів, що застосовуються при наданні допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах, формування здатності приймати рішення про тактику ведення постраждалих, на основі відповідних клініко-фармакологічних принципів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- анатомічну будову органів та систем у дорослих та дітей різного віку;
- показання та протипоказання, ускладнення, методику, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку;
- знати методи загального обстеження;
- особливості надання екстреної медичної допомоги при масових ураженнях;
- патологічні зміни органів та систем у дорослих та дітей різного віку під час розвитку невідкладних станів, при вогнепальних пораненнях та під час дії інших факторів масового ураження;
- фізіологічні особливості кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку;
- фармакокінетику, фармакодинаміку та побічні явища препаратів, що використовуються при наданні допомоги в разі розвитку невідкладних станів у дорослих та дітей різного віку;
- алгоритми та протоколи лікування хворих;
- показання та протипоказання, ускладнення, методику, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку;
- поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення маніпуляцій: відновлювання прохідності дихальних шляхів, базова серцево-легенева реанімація, дефібриляція за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера, тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі, первинна хірургічна обробка рани, перев'язки, зняття шкірних швів, зокрема у польових умовах, накладання пов'язки, в т.ч. у польових умовах, транспортна іммобілізація, введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), зокрема у польових умовах, забезпечення периферичного венозного та внутрішньо-кісткового доступів, вимірювання артеріального тиску, катетеризація сечового міхура м'яким зондом, плевральна пункція, пункція перикарда за Ларреєм, лапароцентез, конікотомія, прийоми Геймліха, пульсоксиметрія, оцінка пульсу на периферичних артеріях, аускультация серця та судин, перкусія та аускультация легень, пальпація живота, фізикальний огляд пацієнта, накладання асептичних, опікових, корегуючих гіпсових пов'язок;
- принципи медичної етики.

Вміти:

- орієнтуватися в анатомічній будові органів та систем у дорослих та дітей різного віку;
- провести загальне обстеження (пальпація, перкусія, аускультация, вимірювання АТ тощо);
- оцінити стан постраждалого в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах
- аналізувати результати ЕКГ;
- орієнтуватися у фізіологічних особливостях кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку;
- орієнтуватись у дозуваннях, фармакокінетиці, фармакодинаміці та побічних явищах препаратів, що використовуються при наданні допомоги в разі розвитку невідкладних станів у військовий час;
- організувати заходи щодо збереження життя людини та мінімізацію наслідків впливу пошкоджуючих факторів.
- виконати необхідні маніпуляції;
- надавати екстрену медичну допомогу постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

- простежити за станом хворого після виконання практичної навички;
- визначити послідовність дій при наданні невідкладної допомоги у військовий час;
- надати психологічну допомогу постраждалим;
- вирішувати деонтологічні завдання, пов'язані з професійною діяльністю;
- володіти навичками професійного спілкування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання. Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (12 год.); практичних занять (24 год.); організації самостійної роботи здобувача (84 год.).

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, розв'язування клінічних ситуаційних задач, відпрацювання та контроль практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, проходження симуляційних сценаріїв, розв'язування тестових завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Організація домедичної та першої медичної невідкладної допомоги у військовий час

Тема 2. Організація тимчасових закладів невідкладної допомоги у місцях масового ураження

Тема 3. Організація невідкладної медичної допомоги та евакуації поранених в умовах знаходження в прифронтових містах

Тема 4. Допомога пораненим у червоній зоні. Методи евакуації поранених

Тема 5. Допомога пораненим в жовтій зоні. Підготовка поранених до транспортування

Тема 6. Тактична медична допомога в зеленій зоні. Конверсія турнікета

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Невідкладна військова хірургія. / пер. з англ. — Київ, Наш Формат, 2022. — 576 с., іл.
2. Хірургія : підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. - 5-е вид. - К. : ВСВ "Медицина", 2021. - 416 с.
3. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а.) / А.А. Ілько. - 2-е вид., переробл. і допов., "Медицина", Київ, 2018

Додаткова:

1. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол»
2. The Complete First Aid Pocket Guide. by John Furst / ISBN 9781507208892 - Adams Media, 2018. 190 pages
3. Manual of emergency medicine / editor, G. Richard Braen. — 6th ed. ISBN: 978-1-60831-249-8. May 23, 2011. 704 pages
4. Pediatric Emergency Medicine, Second edition, illustrated clinical cases, © 2019 by Taylor & Francis Group, LLC / International Standard Book Number-13: 978-1-4822-3029-1 (Paperback) 978-1-138-34649-9 (Hardback). 436 pages.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра симуляційних медичних технологій

5. Mechanical Ventilation in Emergency Medicine. by Susan R. Wilcox & Ani Aydin & Evie G. Marcolini. ISBN 978-3-319-98409-4 ISBN 978-3-319-98410-0 (eBook). <https://doi.org/10.1007/978-3-319-98410-0/2019>. 122 pages.
6. Acute Medicine: A Practical Guide to the Management of Medical Emergencies, 5th Edition / David C. Sprigings (Editor), John B. Chambers (Editor) - ISBN: 978-1-118-64428-7. July 2017 Wiley-Blackwell, 784 Pages.
7. 30 Невідкладних станів в терапії: навчальний посібник: за ред. проф. Ю.М. Мостового. Вінниця, 2017
8. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
9. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф. Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. <https://www.cprguidelines.eu/> – Європейська рада ресусцитації
3. <https://www.c-tecc.org/our-work/guidance> – Комітет з тактичної невідкладної допомоги постраждалим
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n42> – Наказ МОЗ України від 09.03.2022 р. № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах»
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України
6. <https://gmka.org/uk/category/dlya-medukiv/nevidkladna-hirugiya/> – Глобальний альянс медичних знань
7. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація
8. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
9. www.dec.gov.ua/mtd/home/ – Державний експертний центр МОЗ України
10. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
11. www.gmc-uk.org – General Medical Council (GMC)
12. www.bundesaeztekammer.de – Німецька медична асоціація
13. <https://emergencymanual.stanford.edu/downloads/> – Стенфордський посібник з невідкладної допомоги
14. <https://www.futurelearn.com/courses/critical-care> – Посібник з медицини невідкладних станів Університету Глазго

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання клінічних ситуаційних задач, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання розв'язування тестових завдань.
- контроль практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, проходження симуляційних сценаріїв

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання з практичних навичок, чітко і логічно відповів на поставлені

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра симуляційних медичних технологій

	<p>екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідав на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовував свою точку зору, може запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання правильно демонстрував виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, точно дотримувався алгоритму їхнього виконання</p>
<p>Добре «4»</p>	<p>Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання з практичних навичок, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При вирішенні клінічної задачі припускався несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору, проте пропозиції альтернативного варіанту викликають утруднення. При розв'язанні практичного завдання допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах, виправлені за вказівкою викладача</p>
<p>Задовільно «3»</p>	<p>Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання з практичних навичок, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знав окремих деталей, допускав неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовував свої відповіді та трактував формулювання, відчував труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах</p>
<p>Незадовільно «2»</p>	<p>Здобувач освіти не виконав завдання з практичних навичок, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не міг інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних,</p>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

	лабораторних та інструментальних досліджень, відповіді на поставлені питання, або допуская у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робив це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонував. При розв'язанні практичного завдання не продемонстрував або припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах
--	--

Форми і методи підсумкового контролю: залік

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача: самостійна робота з рекомендованою та додатковою літературою, електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.